

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 268. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 17-го листопада 1939.

No. 268. Jersey City, N. J., Friday, November 17, 1939.

VOL. XLVII

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Консу: ВЕрген 4-1016 4-0807.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПРЕЗИДЕНТ ТАВРУЄ ДИКТАТОРСЬКІ РЕЖИМИ

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт виголосив промову при посвяченні вугільного каменя розпочаті будови пам'ятника Джеферсонові, основникові Демократичної Партії. Джеферсон був одним з основоположників американської демократії, проповідуючи науку, що кожна людина повинна мати належний круг свободного ділення, щоб у ньому виявити свої персональні здібності. Посвячуючи вугільний камінь його пам'ятника, президент Рузвельт сказав, що демократично-республіканський устрій усе таки ліпший, ніж котрийнебудь інший, і ми повинні бути задоволені з нього. Водночас він таврує диктаторські устрої, які опираються не на волю народу, тільки на волю одної, чи кількох дібраних собі одиниць. А на далеку мету опінія загалу так показується правильніша, ніж опінія одиниці, говорив президент.

ПОЛІЦАЙ ЗАВИВ ПОСАДНИКА ЛОНГ БІЧУ.

ЛОНГ БІЧ (Лонг Айленд, Н. Й.). — Поліцай Дулі з особистої пімсти напав на посадника приморського містечка Лонг Біч, Едвардса, і вистрілом з револьверу повалив його на землю. А коли тілоохоронець посадника, Волш, хотів роззброїти Дулія, той ще раз вистрілив і тяжко зранив Волша. Описав пошов до лежачого на землі посадника і віддав у його плечі ще кілька стрілів. Посадник помер. По тім учинку Дулі віддався в руки поліції і розказав цілу історію, чому так поступив. Отож посадник Едвардс усяди виступав проти Дулія і внаслідок його заходів Дулія не вибрано на наступний рік предсідником „поліцейського добродійного фонду“. Думка, що посадник переслідує його, не давала йому спокою, аж доки не довела його до того трагічного вчинку.

БУДУТЬ БУДУВАТИ ТУНЕЛЬ У НЬО ЙОРКУ.

ВАШИНГТОН. — Джес Джовнс, президент адміністрації федеральних позичок, заявив, що вже в найближчих днях буде вирішена справа позички місту Нью-Йорку суми 70 мільйонів доларів на ціль побудування тунелю з Бетері Парку до Брукліна. Місто задумувало будувати міст на тім самім місці. Але коли департамент війни спротивився, будуть будувати тунель. Внаслідок заяви Джовнса можна бути певним, що та справа вже порішена і в короткім часі тунель зачнеється будувати.

БУДУВАТИМУТЬ ДАЛІ ДЕШЕВІ АПАРТАМЕНТИ.

НЬО ЙОРК. — Ньюйорська комісія будови мешкань заявила, що місто Нью-Йорк має в плані побудувати для 1,250,000 своїх мешканців дешеві, а модерні мешкання, на місцях старих і невідповідних будов. Будови будуть відбуватися по всіх п'ятих дільницях Нью-Йорку.

ЗАКЛИК ДО МИРНОЇ РОЗБУДОВИ.

НЬО ЙОРК. — Спільник фінансиста Моргана, Лямонт, виголосив прилюдну промову, в якій сказав, що Америка повинна держатися здалека від війни, але повинна ріжними війсьними і невоєнними продуктами помагати Англії і Франції. Водночас Америка повинна так розбудовувати свій промисел, щоб він мав тривалі основи, а не зазнавав потрясень із скінченням війни. Інші бесідники підкреслили, що війна в Європі може мати погані фінансові натиски на економічну структуру Америки.

КОНФЕРЕНЦІЯ ВЛАСНИКІВ СТАЛІ.

НЬО ЙОРК. — На конференції представників сталевих промислу промисловець Говдлі виголосив промову, в якій говорив, що в американських промислі йде до зудару між впливами радикальних робітничих провідників з приватним промислом. Радикальні робітничі провідники, говорив Говдлі, хочуть замкнути всі головні галузі промислу виключно для юнійних робітників. А це, казав він далі, зле відібеться на самім промислі, а навіть може викликати інфляцію.

ВИШКІЛ РОБІТНИКІВ.

ВАШИНГТОН. — Національна конференція в справі робітничого законодавства, на якій радить 39 представників стейтів, рішила звернутися до департаменту праці з пропозицією, щоб федеральний уряд запроваджував усяди по стейтах виховні курси, в яких вичуваноб робітників нового ремесла, коли старе ремесло стало непоплатне. На тих курсах відновлюваноб також фахові знання тих робітників, які довгий час внаслідок безробіття були нечинні.

ЗМІНЯЮТЬ ПЛЯНИ БУДОВИ ВОЄННИХ КОРАБЛІВ

ВАШИНГТОН. — Діючий секретар маринарки, Едісон, заявив, що студії європейської морської війни змусили американські власті змінити пляни в будові двох нових американських воєнних кораблів, „Колумбія“ і „Клівленд“.

ЗАЧИНАЮТЬ ВИБОРЧІ КАМПАНІЇ

НЬО ЙОРК. — Окружний прокуратор Дюї розпочне прилюдною промовою 6 грудня в Мінеаполісі кампанію за зобов'язання на кандидатуру на президента з боку Республіканської Партії. Подібні заходи роблять інші чолові провідники в Республіканській Партії, сенатор Тефт і губернатор Брікер.

В Нью-Йорку приятелі заступника президента Гарнера оснували квартиру виборчої кампанії, що веде агітацію за назначення його кандидатом на президента з боку Демократичної Партії. Подібні заходи робить адміністратор „сешел секюриті“, Пол Мек-

Нот. Водночас президент далі зберігає мовчанку, чи він впрете кандидувати, чи ні. Серед демократів у тому відношенні є роздвоєння. Сенатор з Каліфорнії, МекЕду, недавно заявив, що президент Рузвельт є необхідний і він мусить кандидувати втретє, навіть колиб особисто не хотів. Бо лише він може забезпечити Америку перед війною і продовжати той політичний шлях, на яким стоїть нині Америка. А сенатор Вен Нойс заявив, що в найкращому разі це буде піддержувати третьої кандидатури Рузвельта, а навіть буде проти неї виступати, хоч належить до Демократичної Партії.

ВЕТЕРИНАРІЙНА ЛАБОРАТОРІЯ В АВТІ

Бюро Біологічного Огляду влаштувало мандрівну лабораторію для охорони диких звірят. Міститься вона у відповідно приладженім авті. Вправді лікарі для звірини можуть навіть забирати хорі чи ранені звірять та такого авта як до шпиталю. Дикі звірять лікується в цілі консервації звіринного світу краю.

ЗНАЙШЛИ КОСТІ ПЕРЕДПОТОПОВОЇ ЗВІРЮКИ

Пічас копання на вулиці передмістя Лос Анжелеса, званого Гайленд Парк, знайдено 30 стіп лід землі закам'янілі кості величезної, нині вже вимерлої породи звірять. Кістка ноги мала 8 цалів у промірі.

Повідомлено Каліфорнійський Інститут Технології, котрий почав добувати всі кістки, щоб заховати їх для свого музею.

НЕ СПОДІВАНІЙСЯ НОВОГО ЗЕМЛЕТРУСУ

Сейсмографічний відділ Фордгемського університету в Нью-Йорку каже на основі своїх реєстрів, що не можна сподіватися скорого повторення землетрусу, котрий навістив у середу південну частину стейту Нью-Джерзі, східну частину Пенсильванії та сусідні частини Делаверу й Меріленду.

АЛЬ КАПОНЕ В ШПИТАЛІ

Один поліцейський урядник міста Філадельфії відкрив, що відомий бандит Аль Капоне, випущений недавно з федеральної в'язниці на Сан Педро, в Каліфорнії, знаходиться тепер в одному шпиталі на передмісті Філадельфії, де він лікується на недугу, звану парезією. Недуга проявляється паралізом нервів руху, при чому нерви чуття неспаралізовані.

ПЕРЕХРЕСНІ СВІТЛА ДЛЯ ПІШХОДІВ

Щоб зменшити число нещасливих випадків під час ходи, міської влади в Нью-Йорку, радить завести перехресні світла для пішходів. Малиб устатити такі світла на перехрестях, котримі проходить велике число людей: коло шкіл, фабрик, спортивних арен і парків.

НОРИМБЕРГЬКІ ПОСТАНОВИ ДЛЯ ПОЛЬЩІ

ЛОНДОН. — Доходять відомості, що канцлер Гітлер є за те, щоб застосовувати „норимберзькі постанови“ щодо „расової чистоти“ також і на теренах Польщі. Вже має бути виданий у Польщі розпорядок, що має перевести спис людности у тому напрямі, чия раса є „чиста“, себто чи і в кого не пливе часами жидівська кров.

НОВА НІМЕЦЬКА ПОГРОЗА

БЕРЛІН. — Змов урядово заповідають, що Велика Британія лізнає в дуже короткому часі, що це значить бути у війні з Німеччиною. Це має відноситься до плянованих нових атак німецьких підводних лодок і німецьких літаків-бомбовозів. Все, що досі було, як заповідають нацисти, було тільки підготовою властивої акції.

КНИЖКА І КРІС

РИМ. — Прем'єр Мусоліні дораджував студентам, щоб держали кріс зараз коло книжки, бо „доперва книжка і кріс зробить студента повним фашистом“.

ЗМІНА ВОЄННОЇ ТАКТИКИ

ЛОНДОН. — Затонув великий англійський корабель при самім британським побіді, і то впродовж одної мінуті, при чому згинуло 9 моряків. Як причину подано „вибух“, але панує таке пере-

конання, що корабель вдарив на міну. З цього заключають, що німецькі субмарини закладають тепер міни на тих шляхах, якими курсують англійські кораблі, і то навіть при самім британським березі.

БОЛГАРІЯ В КЛОПОТАХ

ЛОНДОН. — В Англії здають собі добре справу з того, що Совети намагаються опанувати Болгарію, використовуючи при тому „своєрідний сентимент“. Совети є за те, щоб Болгарія дістала від Румунії Добруджу, а вони Басарабію. Таким чином Болгарія булаб у сусідстві з Советами,

а це значить, що й більшовізація Болгарії не булаб за горами, так як тепер. Крім того Совети моглиб натиснути силніше на Туреччину, а також легше поширити свої впливи на Балкани, зокрема в Греції і Югославії.

І ТАКИХ НА ФРОНТІ ТРЕБА.

Швець, на службі в французькій армії на лінії Макіно, відкрив свій арсенал для вжитку воюючих жовнів.

В АНГЛІЇ ПРО ЗАХІДНЬО-УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ

ЛОНДОН. — Агенція Гаваса подає, що з нагоди перебування ген. Сікорського, теперішнього польського прем'єра, і А. Залеського, теперішнього польського міністра закордонних справ, винувала знову справа відбудови Польщі. Агенція подає, що польський уряд згідний з тим, щоб не натискати на те, щоби Польща повстала наново в давніх границях, якщоб таке домагання мало довести до війни Англії, чи там альянтів, з Советами, що загарбали західно-українські й білоруські землі. На ту тему, як подає агенція, дебатовано підчас конференції представників польського нового уряду з британським міністром закордонних справ, Галіфаксом. Конференція тривала 90 мінут. У заміну за ті землі, якщо альянти вийдуть з війни переможцями, Польща має дістати нові території, що тепер входять у склад німецької держави.

ВІЙНА ПОШИРИТЬ КОМУНІЗМ, ДУМАЮТЬ У МОСКВІ.

МОСКВА. — О. Ярославський, большевик старої гвардії й керівник советського безбожницького пропаганду, заповідає, що теперішня „імперіалістична війна“ закінчиться „триумфом комунізму“. Попередня „імперіалістична війна“, каже Ярославський, завдала тяжкий удар капіталізму і скіннула з тронів Романових, Габсбургів і Гогенцолернів. А ця друга вже повалила Польщу і збудила в Індії повневолені Великою Британією народи до нової боротьби за визволення. Та війна цілком певно далі ослабить імперіалізм і доведе до їх упадку, а з упадком імперіалізму, твердить Ярославський, комунізм мусить вийти переможцем.

ШУКАЮТЬ „ПРИЧИНИ“ ДО НАПАДУ НА ФІНЛЯНДІЮ.

МОСКВА. — Московська преса і советське радіо спільно ведуть далі сильну пропаганду, звернену проти Фінляндії, що стала „іграшкою в руках британських імперіалістів“. Совети твердять, що це вина Англії, а також Злучених Держав, що Фінляндія опирається Советам. Закидують фінському уряду, що він веде протисовітську пропаганду, фальшує історію, не признаючи большевикам, що то вони дали свободу Фінляндії, а фінській пресі закидують зокрема ще те, що пропагує фінський шовінізм, фантазуючи про „границі Фінляндії на Уралі“. Не подобається Советам і те, що фіни не роблять ріжниць між царською Росією і Советами та що розголошують, що Совети поставили їм такі домагання, які годі прийняти. Протифінська кампанія є така гостра, що можна припустити, що Совети готові піти війною проти Фінляндії.

СОВЕТИ ПРОТИ АМЕРИКИ.

МОСКВА. — „Комсомольська Правда“ розпочала сильну протиамериканську кампанію. В артикулі члена Советської Академії Наук, А. Баха, є напад на президента Рузвельта за його вмішування в фінсько-советський конфлікт. Далі подає він „історію“ Злучених Держав, зокрема відносно Злучених Держав до інших американських держав. І твердить, що американські мільйонери робили всюди такі державні перевороти, які були вигідні їхнім інтересам. Таким чином, каже Бах, опановано Панаму, Кубу і Мексико в 1913 р., коли там настававлено диктатора, що відповідав інтересам американських імперіалістів. Промисловим американським магнатам закидує Бах війну між Болівією і Парагваем за нафтові поля в Чако, а також насміхається з незалежності Філіппин.

ЗАПОВІДАЮТЬ ФІНЛЯНДІЇ ДОЛЮ ПОЛЬЩІ.

МОСКВА. — Советська „Правда“ помістила картун, у якому насміхається з польського бувшого міністра закордонних справ, Бека, що представлений як жебрак, а Польща як руїна. Картун дає Фінляндії до зрозуміння, що коли вона буде слухати свого міністра закордонних справ, то її і її міністра жде та сама доля, якої зазнала Польща і Бек.

НАЦІСТИ РОЗГАНЯЛИ ЧЕСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

ПРАГА. — Відбулась протинімецька демонстрація яких 2,000 чеських студентів, що брали участь у похороні чеського студента, що був арештований підчас демонстрації, влаштованих в дні 28. жовтня. П'ять разів розганяли студентів і п'ять разів вони втіли наново зібратись і демонструвати. З цього приводу є 16 осіб арештованих.

ПОЛЯКИ ОХОРОНЯТИМУТЬ ПОЛЯКІВ.

КРАКІВ. — Німецька окупаційна влада зарядила, що німецька поліція буде стерігти німців і німецькі інституції в Польщі. А польська поліція має дбати про польську людність і польські установи.

"СВОБОДА" (UKRAINIAN DAILY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. "Свобода": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016.
4-0807.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОМІЧНИЦЯ, ЧИ ЗАВАДА?

Відомий європейський кореспондент Ото Толишос розглядає в своїй останній кореспонденції з Берліну до „Нью Йорк Таймсу“ важне для вислідів війни питання: яку вагу може мати поміч Росії для Німеччини?

Вже само поставлення питання наводить на пам'ять давню вже промову німецького канцлера Гітлера про те, як то знаменито малася Німеччина, якби вона мала пшеницю України й копальні багатства Ураду. Приходять певно теж на пам'ять великі сподівання німецької преси з нагоди закінчення угоди між Німеччиною й Росією.

Для цих сподівань була спершу видима перешкода: зруйнування війною комунікаційних засобів через подьську територію. Отже приходилося підждати, поки ця комунікація буде налагоджена. Тепер, як видно з кореспонденції Толишоса, виринають інші сумніви в успішність російської допомоги, сумніви, багато основніші. Відноситься вони до питання: чи може Росія дати Німеччині потрібні їй матеріали, як польська комунікація буде налагоджена?

У відповідь на це питання Толишос наводить звіт, який про цю справу предпоставив Кельнському Географічному Товариству полковник Нідермаєр. Цей референт доказував, що Росія не може дати Німеччині сировини, бо Росія сама не продукує цих сировини стільки, скільки їй треба. До того її сировини низької якості. Навіть якби Росія мала досить добрих сировинців на вивіз за границю, то вона не могла б їх вивозити, бо її комунікаційні засоби слабкі: російські залізничні не можуть навіть перевести тих товарів, які вона повинна би перевести для свого власного зростаючого запотребування. Росія не може як слід обслужити комунікацію ні своїх товарів, ні своїх людей. Російських залізниць не направлявано просто ще від царських часів і через це країна є просто спаралізована економічно й військово. Всякі сподівання на те, що заграничні знавці могли би поправити цей важкий стан російської господарки, є чиста фантазія.

Другий європейський кореспондент того самого „Нью Йорк Таймсу“, Г. Е. Р. Геде, розкриває в той самий час іще й політичну причину, для якої Росія певно не дасть Німеччині більшої економічної допомоги. В Росії саме панує переконання, що Росія вже все дістала з союзу з Німеччиною, що вона могла дістати. Давати тепер щось Німеччині й не сподіватися за це ніякої заплати, Росія не хоче. До того Росія припускає як дуже можливу річ, що Німеччина війну програє. В такому випадку Росія, якби дала державі Німеччини, могла би на цьому союзі лиш утратити. Тому Росія поволи усувається від недовірного союзу, щоб на випадок вигри Англії й Франції заробити на перемозі й цієї сторони.

УКРАЇНСЬКЕ ВІЙСЬКО У КНЯЖИХ ЧАСАХ

Написав: І. К.

Дружина розкладається і міська людність і селяни-хлізатрачає своє провідне місце у війсьній організації. Побіч дружини другою частиною давнього війська було загальне народне ополчення, що мало стару назву воїв. Спершу вої не мали ніякої постійної організації. Як на країну напав ворог, вся людність хапала за зброю для оборони. Із цього виду місцевої самооборони вої перетворились довгі часи. Але вже перші київські князі почали ажиквати народнього ополчення до зорганізованих походів. Лев Діакон каже, що Святослав до походу на Болгарію зібрав „усю дорослу людність“. В наших літописі вої як окрема формація побіч дружини згадується вразно аж 1015 р.: „це дружина батьківська в тебе і вої“, кажуть бояри до князя Бориса. Від часів Ярослава маємо деякі відомості про організацію воїв.

До об'єднання належала і

ПЕРЕМІНА „ЗА ОДНУ ГОДИНУ“

Коли хто переглядає більшовицьку пресу і те, що передає більшовицька пресо-ва агенція, то виходило, що ввесь український нарід у Західній Україні не то що при-пав цілим серцем до Москви, але прямо молиться до Сталі-на. Десь давно пропагандою в Галичині за московські рублі таку методу, при допомозі якої може галицький „русин“ ви-вчити московську мову за „а-дин час“. А тепер червона Мо-сква випрактикує щось по-дібне, а саме те, як то за „одну годину“ можна зробити міліо-ни західньо-українських лю-дей вірними слугами Сталіна.

Досі Москва розтрублюва-ла, як „просте“ населення За-хідньої України кидалося в о-бійми советських жовнів, се-бе то тих монголів, що їх Мо-сква вигнала з Азії на Заход-ньо-українські землі, щоб „освободжували“ своїх „бра-тів“, правда, не по крові, але по — марксовській науці. Та-видно, що того Советам зама-ло. Захотілось їм показати, що погодилися з советською окупацією такі великі пани як Потоцький, що то пішли го-лосувати у виборах до совет-ських установ, а також і ті, що їх Совети досі називали „підпанками“, слугами буржу-азії. Отже захотілось їм мати ще окремі заяви від україн-ської інтелігенції, від лікарів, адвокатів, редакторів, пись-менників і мистців.

Очевидно, що може зайти таке, що людина може зміни-ти свій погляд. Навіть повин-на це зробити, коли тільки пе-реконається, що її переконан-ня помилкові. Чим більше людина інтелігентна, тим біль-шу повинна мати увагу це зробити. Але повинна це зро-бити з доброї волі, з справж-нього переконання, а не з примусу, не з страху, що ко-ли цього не зробить, то буде карана чи переслідувана.

Та ми тепер є свідками, як появляються різні відозви з підписами визначних захід-ньо-українських письменни-ків, композиторів, мистців, „трудової української інтелі-генції міста Львова“ і т. п., звернені до письменників Ра-дянської України чи „товари-ша Хрущова“, першого секре-таря Комуністичної партії (більшовицької) України. Ось у цій останній відозві посила-ється „ширий і палкий“ при-віт „керінникові більшовиків квітучої Радянської України, соратникові великого Сталі-на“. А далі пишеться — в ній таке:

„Наші серця повні глибокої боротьби з печенігами, що від 968 р. своїми набігами стали загрожувати самому Києву; щоб дорівняти степовій кін-ноті, українці мусили організу-вати кінне військо. Перші та-кі спроби бачимо за Свято-слава. У похід на Дунай він ішов між іншим тому, що ту-ду приходять коні з Угорщи-ни. Під Доростолом Свято-слав намагався вже поставити кінний полк до боротьби з греками. „Під кінець дня вони на конях вийшли з міста, вперше з'явившись кінними, бо звичайно виступають на ворогів піші, не вміючи вила-зити на сідала й так битися з ворогами“, оповідає Лев Діа-кон. „Греки скоро взяли до зброї, посідали на коні, взяли списи (воїни вживали такі довгі до битви), з запалом і натиском великим на них пускстисили. Але ті, не вміючи й керувати коней уздами, як греки почали їх бити списками, завернулися і забралися до міста“.

Наступник Святослава, Во-лодимир, не покидає заходів утворити кінноту. В поході на волжанських болгар 985 р. він вислав кінноту степових тор-ці, берестяни, володимирці, звенигородці й ін. Деколи вживається назви полк на о-значення території, з котрої йшло ополчення: напр., „віде-мо в сильний полк київський“, значить у Київщину.

Учасники походу декого ді-ставали плату: „Ярослав по-чав свої вої ділити, — старо-стам по 10 гривень, смердам по гривні, новгородцям по 10 гривень усім, і відпустив їх до дому“. Отже селяни діставали меншу плату як міщани. В пізніших часах служба в о-полченні була мабуть безплат-на.

4. Кінники і піші.

В найдавніших часах не стрі-чаємо в Україні кінноти. Старі словянські вої білися пішо, варяги таксамо не знали бо-ротьби кінно. Варяги, як мор-ський нарід, відбували дальші дороги тільки водними шля-хами на човнах. Україна зга-лі не була багата кінними: „імператор Константин Пор-фирородний (ум. 959 р.) опо-відає навіть, що в Україні цілком нема коней, треба ку-пувати їх у степових народів, прим. у печенігів. І кіннота почала творитися мабуть аж у

ЦІКАВИЙ ВКЛАД ДО ПІЗНАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Під таким заголовком рим-ський двотижневик „Августа“ вийшов в ч. 24, з 28 жовтня ц. р., критичну статтю проф. Даміані на книжку проф. Е. Онанького „Студії з україн-ської культури й історії“, що недавно вийшла італійською мовою. Проф. Даміані, це од-ин з найкращих славістів Іта-лії, почесний член польської і, здається, болгарської Акаде-мії Наук, головний директор Бібліотеки Італійської Палати Депутатів. Це авторитет, до я-кого голосу прислухуються, і тому вважаємо потрібним по-дати цю критичну статтю в перекладі і українським чита-чам:

„Євген Онанький, якому іта-лійці завдячують вже стільки з їх знання українських проб-лем, що він їх уже багато років висвітлює дуже компе-тентно і все з інших точок погляду та все з тією самою незломною вірою, зібрав в од-ну гарну книжку деякі зі сво-їх попередніх студій, розкида-ючи по різних періодичних виданнях останніх років.

„Отже маємо перед собою книжку розвідок чи нарисів, що всі мають одну спільну мету — Україну, і одну ціль — по-ширення між італійськими чи-тачами розуміння й знання важливіших сторін і моментів її духовного життя та докумен-тальне ствердження її якості і недовзначної національної о-собовості в лоні великої, але незгідної, родини словянських народів, особливості, що її О-нанький підносить з глибоким переконанням догори, на під-ставі довгої низки історичних, політичних, географічних, ет-нографічних і мовних даних.

„Ці нариски можна поділи-ти більш менш на такі три групи: історично-політичні, мовні та фольклорно-мистець-кі; але остання ціль їх усіх цілком ясна — це бажання за-документувати якомога кра-ще патріотичну тезу автора і впливове з неї право украї-нського народу на повну й ціл-ковиту політичну незалеж-ність.

„Відповідно до цієї своєї го-ловної тези Онанький намага- підписати ці вірогідні дані, заявляючи, багато буде розстрі-ляних, чи в тюрмах, а будуть певно і такі, що покінчать і самогубством. Не буде інак-ше, як було досі з усіма най-кращими українськими сила-ми, що пробували бути вірні-ми Москві й одночасно слу-жити Україні. Бо в Советах можна служити тільки Москві й Сталінові, а більш нікому.

„Відповідно до цієї своєї го-ловної тези Онанький намага- підписати ці вірогідні дані, заявляючи, багато буде розстрі-ляних, чи в тюрмах, а будуть певно і такі, що покінчать і самогубством. Не буде інак-ше, як було досі з усіма най-кращими українськими сила-ми, що пробували бути вірні-ми Москві й одночасно слу-жити Україні. Бо в Советах можна служити тільки Москві й Сталінові, а більш нікому.

ДИПЛОМАТИ ПОСМІХАЮТЬСЯ.

НОВИЙ ВОРОГ ЗАГРОЖУЄ ПІВНІЧНИЙ АМЕРИЦІ

У часі воєн ширяться зви-чайно пошесні недуги, які звичайно більше забирають жертв у людях як самі війни.

У часі горожанської війни в Злучених Державах юнінна армія втратила коло 200,000 вояків наслідком пошесних недуг, а лиш 112,000 згинули від ран, одержаних у часі бо-їв. У часі світової війни від 1914—1918 рр. Злучені Держави втратили 58,119 жовнів внаслідок недуг, голов-но еспанської інфлюенци, а лиш 50,385 вояків згинули в боях або від ран.

Подібного ворога, страшні-шого від самої війни, треба побоюватись Північній Аме-риці в недалекий будучині, згідно з словами д-ра Гарві Егню, секретаря Канадської Шпитальної Ради в Торонті. Згаданий лікар каже, що на наступну весну можна споді-ватись у Півн. Америці пово-роту еспанської інфлюенци і то в таких розмірах, як це ді-ялося в 1918—19 роках.

Цей факт про поворот еспанської інфлюенци потвер-джують теж і статистики, які держать реєстри і старають-ся відкрити циклі, цебто пе-ріоди часу, в яких пошесні не-дуги загрожують людству.

Є однаке потішливий факт проти цієї заповіді поширен-ня еспанської інфлюенци, яка в Канаді перед 21 роками по-тягнула за собою далеко більше жертв у людським жит-ті від тих, що згинули в часі 4 років війни на воєнних по-боях. Лікарі не дармува-ли в тім часі і, маючи на умі можливий поворот цієї недуги, придумали способи, щоб за-побігти її поширенню й ліку-вати тих, які вже занедужали на цю недугу. Тим середником є сульфадірин (sulfapyridine), при допомозі якого дається у-спішний поборожати еспанську інфлюенцу. Ще більше потіш-ливим є те, що цей серед-ник може запобігти заражен-ню цю небезпечною недуго-ю. Цю оповістку про успіш-ність цього ліку проголосила Обсługa Публичного Здоро-в'я в Злучених Державах. Йо-го вже випробувано і він ури-тував уже людське життя.

Також лікарі не є ще цілком певні, чи вибух епідемії ін-флюенци в наступнім році бу-де загальною, чи будуть це лиш відокремлені випадки, як це притраплялось минуло-го року в східних містах Злуче-них Держав і Канади. Одна-ке ержання себе на острозі проти такого ворога люд-ського здоров'я і приготуван-ня на його поборожання не є жадною втратою часу і гро-шей. Чим ліпше буде приготу-вання до поборожання цього ворога, тим правдоподібніше є, що ця недуга обійме менші простори, а занедужання на неї не буде смертельне, як не траплялось 21 літ тому.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВІЛКС-БЕРІ, ПА. Місячні збори Бр. св. О. Ніколая, від 99, відбу-лись в неділю, 19. листопада, за-раз по Св. Богдї, в галі церковній. Пригадується членам, щоб прийшли на збори і тим, що з'являють-ся вкладами, щоб виринати в тім міс-ці, бо прийдє контроль, то не гар-но буде, щоб їх переслали як не-точних членів. По можності спла-тити свій довг і буде все в порядку, і тоді не буде нарікання, що членів суспендовано. — Урад.

СЕНТРАЛІЯ, ПА. Місячні збори Бр. св. Арх. Михайла, від 90, відбу-лись в неділю, 19. листопада, за-раз по Богослуженню. Пригадується всім членам, щоб явилися точно й вирин-али свої закладки. За цей місяць вкладали так само точно, як він споді-вається, щоб йому належало. Ті, що мають по кілька місяців довгу, коли не заплачено, належить довести, будуть усунені з радн. Союзу. Вже країна-пора, щоб уряд віддав не ходи-ти за нами останнього дня в місяці і просив, щоб він заплатили свою на-лежність. Проситись родичів випу-стити свій дім до У. Н. Союзу. — Арх. Михайло, предс.; Ів. Надич, кас.; І. Чена, мол., секр.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЬО ЙОРК, Н. Й.

Величаве Листопадове Свято, влаштоване 12. листопаду Центральним Комітетом міста Нью Йорку в Стайвесант Гай Скв., випало надзвичайно гарно. Те свято випадало гарно і попередніх років. Але цього року дався відчуття якийсь спеціальний бадьорий настрій. Не лиш добірна програма викликувала цей настрій, але, здається, загальне наше нинішнє положення, якого вагу добре зрозуміли ті, прийнявши, що в скількох тисяч 1,200 зібраних на тім святі.

Свято розпочалося з малим опізнанням американським національним гімном, добре відспіваним Молодечим Хором з Нью Йорку і Нью Джерсі, під проводом п. Степана Марусевича. Той сам хор відспівав „Ой, та зажурились“ Р. Кучинського, та „Козака не сучь“, аранж. М. Гайворонського, муз. Леонтовича. Виступи цього хору є добре знайомі не лиш ньюйорській публіці, але також по інших містах Америки. Точки були ідеально виконані і стояли на тім самім мистецьким рівні, що й попередні виступи того хору. Публіка прийняла їх ширими оплесками. Добре випала декламація п. В. Рихнінського „Перший Листопад“. Є в нього гарний голос, постава й уміння передавати поезію з таким чуттям, з яким писав її автор.

Потім був перший виступ у Нью Йорку вже добре відомий по інших місцевостях Америки оперової артистки месо-сопран, пані Ольги Лепкової, що загощила з Європи на гостинні виступи в Америці і Канаді. Як слід було сподіватись, пані Лепкова відразу захопила публіку, виявивши знамениту голосову техніку, дикцію, силу і краску голосу, а також глибоко відчуту інтерпретацію тих пісень і композицій, які вона того вечора співала. Як першу пісню вона відспівала „Мені однаково“, слова Т. Шевченка, муз. М. Лисенка. Це дуже трудна пісня, яку радше можна назвати „співучою декламацією“, ніж піснею. Лисенко надав їй таких тяжких і різких голосових перемін та комплікацій, які переживав Шевченко, коли її творив. Цю пісню - рецитацію може виконувати лише знаменитий артист. Бо вона може бути виконана або дуже добре, або цілком эле. Середнього виконання не може бути. Пані Лепкова, як усі цього сподівалися, виконала її дуже добре. Її гарний і сильний голос, смілі високі позиції, виразна дикція, в якій зрозумілим виходило кожне слово, блискучо малювали ту глибину думки і чуття, які умістив у тій поезії Шевченко. Наступною точкою пані Лепкової була арія Одарки з опери „Купало“ А. Вахнянина. І ця пісня, хоч цілком іншого мистецького покроя, виконана була співачкою з повним артизмом. Дальшою піснею була „Серенада“ Брамса. Публіка прийняла артистку широким і не жалувала заслужених оплесків, змушуючи її до наддатків.

Промову англійською мовою виголосив адв. М. Пізнак. Бесідник річково змалював історичну генезу українського націоналізму, доказуючи, що він має за собою таку давню історичну традицію, що лиш ігнорант, злобна людина, або ворог наших визвольних змагань може звязувати її з затіями якоїсь іншої держави.

Листопадовий зрив 21 літ тому був одним із багатьох вибухів того українського націоналізму. Він змагає до задоволення не лиш національ-

них домагань українського народу, але також до сповнення загально людських засад справедливості. Без задоволення тих справедливих жагань українського народу в Європі все буде кипіти й стало миру ніколи не можна буде досягнути, говорив бесідник.

Смичковий ансамбль під проводом п. С. Марусевича виконав по мистецьки кілька наших, непокалічених сучасним модернізмом народних пісень, що аранжовані М. Гайворонським, як „Отаман“ і „Ой в полі могила“, в якій панна Анна Трошанецька своїм ліричним сопраном захоплювала публіку. Виступ закінчено відігранням „Козацького походу“, аранж. М. Гайворонського.

В другій частині виступив ново створений хор укр. прав.

церкви в Нью Йорку, під проводом п. Татарова. Беручи під увагу короткий час, який мав п. Татарів для підготовки свого хору, треба признати, що дав більше, ніж можна було сподіватись. Жіночі голоси були дуже добре зіспівані; добре вивязалися також чоловічі голоси, але до жіночих їх було рішуче замало. Через те не було рівноваги між голосами. Зате п. Татарів задемонстрував себе як добрий диригент, що вміє панувати над хором. Хор відспівав „Україно, мати, кат сконав“ К. Стеценка, „Ой, горе калині“ О. Кошиця та „Садок вишневий коло хати“ Ю. Кириченка.

Тепер виступила знову пані О. Лепкова і відспівала такі пісні: „Воєнна осінь“, муз. А. Рудницького, „Гопак“ Мусоргського і як наддаток „Любимь-не любимь“, Маска-

УВАГА НЬО ЙОРК, Н. Й. УВАГА
УКРАЇНСЬКЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАПОМОГОВЕ
ТОВ. ДНІСТЕР, ВІД 361. У. Н. СОЮЗУ
власнотове

ДРУГИЙ ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 18. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 18, 1939)
В ДВОХ ПРОСТОРИХ САЛЯХ LENOX ASSEMBLY HALL,
252-256 1st 2. вулиця.

На тім бали будуть пригравати дві оркестри українські і американські танці, такі, які молодіж тут роджена домагається. А для старших щось чудового. Хто прибуде не пожаде того: напийте, який собі хто бажає, смачна перекуска, як звичайно в нас буває. Хто прибуде, не пожаде, забавляється як хто вміє. Потанцює там до сходу. Комітет Дністра всім гостям радо послужить. Вступ 40 ц. 266,8
За ширшу обслугу ручить — Комітет.

УВАГА! — ВЕЛИКА НОВИНА — УВАГА!

НОВІ УКРАЇНСЬКІ ЗВУКОВІ ФІЛЬМИ

„ГУЦУЛЬЩИНА“

„ГАЛИЧИНА“

будуть висвітлені:

НЬО ЙОРК — в салі „КАРПАТІЯ“, 217 East 6th St., в СУБОТУ і НЕДІЛЮ, 18. і 19. ЛИСТОПАДУ п. р., від год. 7. вечором до 11. вночі.

БРУКЛІН — в УКР. НАЦІОНАЛЬНІМ ДОМІ, 216-218 Grand St., в НЕДІЛЮ, 28. ЛИСТОПАДУ п. р., від год. 6. до 10. вночі.

НЬОАРК — в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ, 180 William St., в НЕДІЛЮ, 3. ГРУДНЯ, від год. 6. до 10. вночі.

ФІЛАДЕЛФІЯ — в УКР. НАР. ДОМІ, 849 N. Franklin St., в СУБОТУ, 16. ГРУДНЯ, від год. 7. до 11. вночі.

ЧЕСТЕР — в УКР. НАР. ДОМІ, 4th St. & Ward, в НЕДІЛЮ, 17. ГРУДНЯ, від год. 6. вечором до 10. вночі.

Дорогі Громадяни! Фільми „ГУЦУЛЬЩИНА“ і „ГАЛИЧИНА“ це одні з українських фільмів, які маємо в Західній Україні. „ГУЦУЛЬЩИНА“ — це фільм різних коротких епізодів із життя наших СЛАВНИХ ГУЦУЛІВ. „ГАЛИЧИНА“ — це фільмовий репортаж („travelogue show“) різних галицьких повітів.

На ЕКРАНИ побачите такі сцени: „Ніч під Ізана Кулапа“ — Гуцульське весілля — Великдень на Гуцульщині — Чудові види ГР. КАРПАТ — Сотні Гуцулів на конях і багато інших цікавих сцен. Далі побачите життя наших селян в Галичині, ріжні міста, села — праця селян: жнива, сінокоси і т. д. Тисячі української молоді в ріжних походах, маніфестаціях і т. п. Почуйте гарні народні пісні, музику і чудові мелодії гуцульських трембіт.

Широ Вітає Вас

Укр. Фільмова Сплка „КАЛИНА“.

УВАГА! Укр. Організації, Церк. Громади, які бажалиб, щоб вище згадані фільми, чи то які інші українські фільми були висвітлені в їх Нар. Домах, Церк. Салях, просимо за інформаціями в тій справі писати на адресу: M. NOVAK, KALYNA FILM CO., 421 E. 9th ST., NEW YORK, N. Y.

УВАГА! УКРАЇНЦІ БРУКЛІНА! ПЕРШИЙ РАЗ В БРУКЛІНІ!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ДОМУ В НЕДІЛЮ, 19. ЛИСТОПАДУ (SUNDAY, NOV. 19, 1939)

в 6. годині вечір

В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ДОМУ UKRAINIAN NATIONAL HOME, 216-218 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

КОНЦЕРТ

савної української оперової співачки з Львова ОЛЬГИ ЛЕПКОВОЇ

Українські Громадяни! Це перший раз, що ми маємо таку нагоду гостити у себе славну українську співачку з Львова, паню Ольгу Лепкову! Тож громади приходять послухати нашу визначну месо-сопраністку! Перекажіть своїм знайомим, кривим та сусідам, щоб прийшли якнайчисленніше на концерт пані Ольги Лепкової! 262,8

Управа Українського Національного Дому в Брукліні.

УВАГА! НЬОАРК, Н. ДЖ. УВАГА!

ЗАХОДОМ ЗБАРАЖЧАН ВІДБУДЕТЬСЯ ПРОПАМ'ЯТНИЙ ДЕНЬ

в честь збаражського народного працівника АНДРІЯ ШМИГЕЛЬСЬКОГО, пошучений з КОНЦЕРТОМ В СУБОТУ, 18. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 18, 1939)

В САЛІ 59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

Початок у годині 8. вечір. — Вступ на Кон. пр. і Біль 35 центів. Хорові точки виконає хор української пресентерської громади під управою проф. Ю. Кириченка.

Проситись всіх збаражчан з Ньюарку і околиці, як рівнож і всіх інших українців до ласкавої участі. Заряд.

РОЧЕСТЕР! Б-А-Л-Ь РОЧЕСТЕР!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДЕЦЬОЇ ЛІГИ UKRAINIAN JUNIOR LEAGUE В СУБОТУ, 18. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 18, 1939)

в UKRAINIAN CIVIC CENTER, 831 JOSEPH AVE., ROCHESTER, N. Y. в годині 8:30 вечір. — Вступ 35 центів.

КОЛОМИКИ. ПОЛЬКИ. ВАЛЬСИ

нія. Композиція А. Рудницького, це модерна річ, у добром розумінні. Таких річей нашому концертному репертуарові конче потрібно, щоб перемішувати їх з народними піснями, чи композиціями, опертами на народних мотивах. Бо життя, хоч корініється в минулім і живе традицією, то кожний раз до тої традиції додає щось своє, сучасне, оригінальне. „Воєнна осінь“ А. Рудницького змалювана сучасними красками, в яких сентиментальні осінні настрої присипані холодною дійсністю, а пожовкле листя дерев падає не від подуву вітру, тільки від гуку гармат. Цю композицію, як і бадьору, тріскаючу життям композицію Мусоргського „Гопак“, пані Лепкова виконала з дійсним артизмом. А як наддаток відспівала ще композицію Масканія зовні, перекаладеними українською мовою, „Любимь, не любимь“. Акомпаніювала їй дискретно пані Ольга Ляхович, піддержуючи спів там, де цього було потрібно й усуваючись у тінь, де вимагала цього потреба.

Святочну промову виголосив д-р М. Мишуга. Навязуючи до Листопадового зриву, бесідник дав основний нащрек теперішнього положення українського народу. Проаналізував причини, що довели Польщу до такого соромного провалу, до яких зачислив у

першу чергу ту ягйлонську ідею, що коштом українського, білоруського, чи литовського народу намагалась будувати таку Польщу, яка мусіла провадитись. Ця ягйлонська ідея, цей польський імперіалізм, є тим трійлом, що паралізує польський наріз із середини й стягає на нього упадок коли не з одного боку, то з другого. В подібний спосіб розточує Москву і російський імперіалізм, опертий на кличах, голошених Петром Першим, а продовжуваних пер Сталіном. Провал і загибель польського й московського імперіалізму є конечний, щоб могла заіснувати вільна Україна.

В кінцевій точці молодечий хор під проводом п. С. Марусевича відспівав „Ой, покладай доріженька через брід“, музика К. Стеценка, і „Для всіх ти мертва і смішна“, слова Олесь, муз. Степеного. Концерт закінчено українським гімном.

К. О.

БІЛЬШЕ ГОРІВКИ, МЕНШЕ ПИВА
Американська Фондація для Розсліду Бизнесів обчислила, що в цьому році зросло в Америці споживання горівки, а споживання пива зменшилося. Америка видала на пиво в цьому році 2 біліони 72 міліони доларів, на горівку 693 міліони доларів.

ПОЗІР! — ВІНДЗОР, КАНАДА!
І ДІДІЛ УКР. НАРОД. СОЮЗУ ч. 341 у ВІНДЗОРІ, КАНАДА торжественно святкує

ДРУГУ РІЧНИЦЮ

СВОЙОГО ІСНУВАННЯ В УКР. НАЦІОНАЛЬНІМ ДОМІ (ОТТАВА-ЛЕНГЛОЙС) В СУБОТУ, 18. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 18, 1939)

з нагоди офіційного прийняття 100 нових членів, які вступили до Віндзорського Відділу за останні два місяці.

ПРОГРАМА: 1. 8. год. вечором: добірна вечора й короткі промови визначних гостей; 2. Спільна фотографія всіх членів У. Н. С. та гостей; 3. 10. год. танці.

Українці міста Віндзору й міста Дітройту! Без ріжниць, чи Ви є вже членом У. Н. Союзу, чи ним будете колись, конче прийдіть забавитись і повеселитись у гостинності СОЮЗОВОЇ РОДИНИ ч. 341. — Вступ вільний. Комітет.

ПОЗІР! НЬОАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

В СУБОТУ, 18.—19. ЛИСТОПАДУ 1939. РОКУ

ТРЕТЯ СОТНЯ ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ В НЬОАРКУ, Н. ДЖ., І УВЕСЬ УКРАЇНСЬКИЙ ЗАГАЛ

— будуть обходити —

ВЕЛИКЕ СВЯТО

А ЦЕ ОТВЕРЕННЯ НОВОТ НАЦІОНАЛЬНОЇ СІЧОВОЇ САЛІ

під ч. 506-508 — 18 AVE. в НЬОАРКУ В ГОД. 6. ВЕЧЕРОМ.

З цієї нагоди відбудеться спільна гостина при першорядній музиці в новій і обширній салі, де запрошується увесь український загаль.

Шановні Громадяни! Ваша присутність на цім Святі буде сердечено витана й побажана, бо буде мати нагоду переконатися й на власні очі побачити, що тяжко запрацьований Вами цент, даний на цей дім, увінчався надзвичайним успіхом.

З Січовим привітом
СЛАВА УКРАЇНІ!
Команда 3. Сотні Чорноморської Січі в Ньюарку.

УВАГА, ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ!
КЛУБ УКРАЇНСЬКИХ ТАНЦЮРИСТІВ ПРИ УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ В ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.

ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, 19. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 19, 1939)

В УКР. НАРОД. ДОМІ, 214-216 FULTON STREET, ELIZABETH, N. J. Початок 7:30 вечір. Вступ 35 центів.

Пригравати буде оркестра Ваната. Смачні перекуски і напійки. На бали буде гостинний виступ танцюристів з Нью Йорку і Джерсі Сіті, Н. Дж. Запрошуємо всі українські організації до участі, щоб допомогти нашій українській молоді. Комітет.

1918-1939
3 НАГОДИ 21-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ
ФІРМА
П. СТАСЮКА
ПОРУЧАЄ НА:
ПЯТНИЦЮ І СУБОТУ
(NOVEMBER 17 and 18)
СЛІДУЮЧІ ТОВАРИ ПО НАСТУПНИХ ЦІНАХ:

ШИНКА
ВАРЕНА
кряна на пластинки
(Boiled Ham Sliced)
43 цент. фунт

Саламі
ПЕРШОЇ
ЯКОСТІ
В ЦІЛІМ КАВАЛКУ
35 цент. фунт

КОВБАСА
КРАЯНА
32 цент. фунт

Вуджений
Тендерлойн
26 цент. фунт

ШИНКИ
ВУДЖЕНІ
ЗАДНІ
20 цент. фунт

ШИНКИ
СВІЖІ
ЗАДНІ
19 цент. фунт

СОЛОНІНА
СВІЖА
(БЕЗ ШКИРИ)
8 цент. фунт

САЛО
СВІЖЕ
8 ц. фунт

Солонина
СОЛЕНА
Цілий стрип
9 цент. фунт

Капуста
квашена
5 цент. фунт

ІМПОРТОВАНІ ШИНКИ:
2-ФУНТОВІ ПЕРЕДНІ 81 ЦЕНТ.
4-ФУНТОВІ ПЕРЕДНІ \$1.65
6-10-ФУНТОВІ ПЕРЕДНІ 38 ЦЕНТ. ФУНТ
2-ФУНТОВА ШИНКА ЗАДНЯ \$1.05
4-ФУНТОВА ШИНКА ЗАДНЯ \$2.05
УВАГА: Кожний покупець, котрий зробить за-
купку на \$1.50 або вище дістане: в п'ятницю і
суботу 1-фунтову баксу смальцю безплатно.

124 FIRST AVENUE, NEW YORK CITY
ФІЛІІ
628 — 5TH AVENUE, SOUTH BROOKLYN, N. Y.
121 NASSAU AVENUE
BROOKLYN (GREENPOINT), N. Y.
(Слідить за оголошенням в Свободі на другий тиждень в п'ятницю).

ЛИСТОПАДОВЕ СВЯТО

УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

В НЕДІЛЮ, 19. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 19, 1939)

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ,

180 WILLIAM STREET,

NEWARK, N. J.

Впроваджені всі до участі.
Початок у годині 7:30 ввечір.

Комітет.

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ПРОСИМО ПРИЙТИ НИСЛЕННО НА

КОНЦЕРТ

СЛАВНОГО УКРАЇНСЬКОГО СПІВАКА

МИХАЙЛА ГОЛИНСЬКОГО

який відбудеться

В НЕДІЛЮ, 19. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 19, 1939)

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ (CIVIC CENTER),

831 JOSEPH AVENUE,

точно в 6. годині ввечір.

Вступ 50 центів.

Громадяни! Це тільки раз на житті трапляється нагода почути спів нашого оперного співака. Залишіть на цей вечір все і спійте на концерт масово.

Комітет.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Збори Бр. св. Димитрія, від. 288, відбудуться в неділю, 19. листопада, 235 Карбон ул., в год. 1. пополудні. Маємо кілька важких справ до погодження. Отже обов'язком кожного члена є бути на ці збори. — Андрій Данилюк, секр.; В. Завиш, предс.; Д. Мухомістий, кас.

ВУНОАКЕТ, Р. АН. Місячні збори Тов. Запорозька СЧ, від. 206, відбудуться в неділю, 19. листопада, в галі церковній, 74 Harts Ave., у годині 1. точно. Збори точні в 1. годині викликаються тому, що в 5. годині на тій самій галі відбудуться організаційні збори У. Н. Союзу. Пригадується довгочасним членам, щоб старалися по можливості вирівняти свій дог до відділової каси. Проситися членів явитися на збори на означений час. — Іван Кокоский, секр.

НЮ ГЕІВЕН, КОНН. Збори Тов. Любов, від. 370, відбудуться в суботу, 18. листопада, в годині 7. ввечір, в галі 127 Парк ул. Проситися всіх членів прийти на збори і вирішити всі належності, бо в противний раз багато наразиться на неприємності. — Г. Хома, предс.; О. Гіна, кас.; М. Сампара, секр.

СТЕФОРД, КОНН. Місячні збори Бр. св. Арх. Михайла, від. 350, відбудуться в неділю, 19. листопада, в годині 5. пополудні, в церковній галі на Грінвіч Еве. Проситися всіх членів і членів, місцевих і позадісцевих, прийти на збори, бо є важкі справи до погодження. Проситися членів вирішити свої дог, щоб хто довго до Братства, не перешкодив до наступного року. Хто бажав би стати членом У. Н. Союзу, або вписати діти, нехай зголоситься на збори. — Василь Карпач, предс.; Василь Блашук, кас.; Ілько Михайличин, секр.

ПАСЕЯК, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбудуться в неділю, 19. листопада, в годині 2. пополудні, в локалі У. Н. Дому, 237 Говн Еве. Проситися всіх членів і членів проситися прийти точно на означений час, бо цей раз збори почнуться точно в 2. год. Рівнож повідомляється всіх членів, що цієї самі неділі відбудуться організаційні збори в год. 4. попол., в галі парохіяльній, 45-47 Говн Еве. Проситися, на котрих буде промовляти організатор У. Н. Союзу, Василь Загаєвич. Всі члени, старі і молоді, обов'язково на ці збори мають явитися. Також проситися привести своїх знайомих на ці організаційні збори, котрі ще не є членами У. Н. Союзу. — Василь Юсипчук, предс.; Володимир Лелет, кас.; Петро Головачук, секр.

ДЖЕРЗІ СМТ, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. Укр. СЧ, від. 170, відбудуться в неділю, 19. листопада, в годині 6. ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. На ці збори обов'язком кожного члена і відділового урядника прийти для рішення важких відділових справ. Рівнож припиняю довгочасним членам, щоб вирішили свої заделгі вкладки до У. Н. Союзу й до Тов. СЧ, бо в противний раз такі члени будуть суспендовані. Також проситися привести своїх знайомих, щоб можна їх вписати до У. Н. Союзу ще в тім році, бо хто вийдеться цього року, то є один рік молодий і в тім менша вкладка. Отже не забудьте скористати в останніх місяцях року з доброї нагоди. — Т. Наконечний, фін. секр., 16 Sanford Pl., Jersey City, N. J.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

УВАГА!

НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ!

УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ПРОСВІТА В НЮ ЙОРКУ

відбудеться драма в 5 дійх

„БЕЗТАЛАННА“

З ВЕЧЕРНИЦЯМИ НІЩИНЬСЬКОГО

В НЕДІЛЮ, 19. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 19, 1939)

В MANHATTAN PLAZA, 66 EAST 4th ST.

BETWEEN 2nd & 3rd AVENUE,

NEW YORK CITY.

Початок в 4. год. пополудні точно. — По представленні БАЛЬ. — Музика Антошкова.

Драма „Безталанна“ відома, як одна із кращих п'єс на нашій сцені. Цим разом Українське Т-во „Прогрес“ подало, щоб вона була поставлена якнайкраще. Відіграє її Драматичний гурток, який існує на долій місці. До драми долучено ще Вечерній Ніщинський з музикою і співом. Отже приходьте, щоб побачити гарні представлення і добре забавитися. Перекажіть про це своїм знайомим!

Сцена з нової української фільми „ГУЦУЛЬЩИНА“
продукції Укр. Фільмової Спільноти „КАЛИНА“

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

В п'ятницю, 3. листопада 1939, померла в Шікаго, Іл., членка відділу 398. молодечого департаменту У. Н. Союзу, **ІОАННА ОЛЕНКО**.
Є вона донькою Олексія і Анни Олешко. Родилася 31. жовтня 1925. Отже мала при смерті 14 років. До У. Н. Союзу належала від 1928. року. Похорон відбувся в вівторок, 7. листопада. Похоронена на українським, катол. цвинтарі в Шікаго, Іл.
Вічна їй пам'ять!
Петро Пуцільо, секр.

Ану вгадай!

— Ану, вгадай, що я нині їв?
— Кюски.
— Чому кюски?
— Бо маеш кавалок на бо-
роді.
— Не вгадав. Я кюски їв
ще вчора.

\$5,000

коштує мурований дім в Пел-

гам Бей, Н. Й. 6 кімнат. Лота

50x100.

РЕСТАВРАЦІЯ з гарними

напінками. Тижневий оборот

около \$400. Ціна \$3,300.

За інформаціями звертайтеся до:

S. KOWBASNIUK,

277 E. 10 St., New York, N. Y.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

УКРАЇНСЬКЕ ЗАПОМОГОВЕ Т-ВО „БУКОВИНА“
при помочі Драмгуртка здоланні міста
ставить п'єсу під назвою:

„СКУПАР“

В СУБОТУ, 18. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 18, 1939)

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,

85 E. 4-та Стріта в Ню Йорку, Н. Й.

Початок у год. 7:30 ввечір.

Вступ 40 центів.

По представленні ТАНЦІ до пізньої ночі.

Ця комедія „Скупар“ є дуже цікава для кожного, бо зображає як живуть, кохаються і женяться скупарі, — таке всякому цікаво бачити. Т-во „Буковина“ пише усіх гостей.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА

КОЛІРОВА
ФІЛЬМА„ПРИГОДА УКРАЇНСЬКОЇ
ДІВЧИНКИ
ТАНЦЮРИСТКИ“і інші дуже цікаві сцени,
в яких беруть участь танцюристи зо студії в Ню Йорку,
будуть висвітлені

ПЕРШИЙ РАЗ В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

в Укр. Пресв. Церковній Салі,

49 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

В НЕДІЛЮ, 19. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 19, 1939)

Початок у год. 8:30 ввечір.

Вступ 40 ц., діти 15 ц.

Фільм малює життя українсько-американської молоді. Цікава для всіх: молодих і старших, українців і чужинців.
Фільм під управою І. Заблоского й А. Слободяна.

УВАГА! УКРАЇНЦІ НЮ ЙОРКУ І ІНШИХ СТЕЙТІВ! УВАГА!

ПРИ НАГОДІ ВІДВІДИН НЮ ЙОРКУ

не забудьте завітати до УКР.РЕСТАВРАЦІЇ під назв.

„LUCKY OPEN KITCHEN“

33 THIRD AVE. (3), межі 9 і 10. вулицею,

NEW YORK CITY

Там можна дістати по приступних цінах смачні

старокраєві, як-рівнож американські страви. Ми певні,

що Вас задовольнить, як цього певні ті сотні й сотні

ньюйорських українців і американців, котрі вже щодня

заходять до нашої Рестаурації.

За добрий харч і обслуговування

браття І. І. А. ГЕЛЕТІЙ.

ДЕНЬ І НІЧ

ТАРЗАН І ВОГНІ ТОРУ

Взяні з острахом дивились на припливаючих крокодилів, прочуваючи в серці, що дикуни кинуть їх на жир. Всі, крім Тарзана, готувались на смерть. Тарзанові не було щиро потрібно, бо він усе був готовий боротися, або вмерти. Тому тепер він самотній мав чистий розсудок. Він уживав його, щоб придумати рятуюнок.

Коли Тарзана зв'язували з Дарнотом, він сказав Дарнотові розтягнути руки, щоб описати мотги з петлі, вивозити їх. Те саме й він робив. Тепер він почав далі розтягати петлю. Сильні волокна віділалися в тіло, але Тарзан не зважав на те. Нарешті його пальці дістались до вузла петлі. Він почав над ними працювати.

По кількох хвилинах, коли крокодилі були досить близько, один з дикунів звернувся обличчям до зв'язів і гнівно показав рукою на ріку. А далі щось грізно промовив. Майор Буртон думав, що дикуни говорять про крокодилів та про їх смерть. Але яке було його здивування, коли завважив, що Тарзан і Дарно десь зникли.

Буртон сам не знав, чи тішитися тим, чи сумувати. А бідний Пері тузився до Дже-нети й не вмів дати їй потіхи. Колиб це йшло лиш про його власне життя, то він може жартував би до останку. Але Дженета була в смертельній небезпеці, а він не міг її рятувати. Навіть своїм життям не міг їй нічого допомогти.

ЗАНЕДБАНІ ХРОНІЧНІ НЕДУГИ

Людям, до безспричного терпіння, Анализа сечі, медична екзамінація ПО НИЗЬКИХ ЦІНАХ запевняють укладу діагнозу. Раматичні стани, „Гей фібер“, астма, клокоті відходять кишки, піхтура, запалі і нерок лікується модерними способами. — ПОРАДА ДАРОМ. DR. DE RUHA

128 East 86th St., New York City.
Кожного дня від 10-2 год.
1-й від 4-9. У неділі від 10-2.
Особа спеціальна для жінок.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕАКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,

ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,

Between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урадові години: рано від 10 до

12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі

рано від 10 до 12.

Даром пробна

ЗІЛЛЯ

MILERTON LAXATIVE

Мілертон є приємний і легкий

до зажиття.

Мілертон дає найкращі успіхи,

коли його вживається тільки в ко-

жестності, а тоді замикається його

або враз перед ліжком спочин-

ком, або по встанню рано.

Мілертон не виробляє прищипки.

ОДНА ВЕЛИКА КОРОБКА 75¢

містять майже на цілий

місяць.

Спеціальна Ювілейна

Оферта

Ціни до 31. грудня 1939:

1 Package Millerton .75

2 " " 1.25

3 " " 1.75

6 " " 3.00

Ціни по 1. січня 1940:

1 Package Millerton 1.00

2 " " 1.50

3 " " 2.00

6 " " 3.50

Питайте за зільям Мілертон у

вашій сусідній аптеці, а як там

його не мають, то пишуть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U,

P. O. Box 628, Newark, N. J.

Single package not sent C.O.D.

Small postage stamps acceptable.

Ціни важливі лише при замовлен-

ні просто з годового офісу.

МІРОН ЛИТВИН

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Без ріжниць як далеко поїзд

Ньюарком. Вразі потреби теле-

фонуйте до нас. Обслуга ширя

і чесна. — Office:

383 MORRIS AVENUE,

cor. Springfield Ave.

NEWARK, N. J.

Phone: EX-3547

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам по ціні та

дизайн, як \$150. Обслуга

найкраща.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 6th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRAMERCY 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

407 PROSPECT AVENUE,

(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.

Tel. Melrose 5-6577